

NOTA DE PREMSA:

POSICIONAMENT DE L'ASSOCIACIÓ DE MUNICIPIS CATALANS PER A LA RECOLLIDA SELECTIVA PORTA A PORTA RESPECTE DE LA MODIFICACIÓ DELS CRITERIS D'APLICACIÓ DEL RETORN DEL CÀNON SOBRE LA DEPOSICIÓ DE RESIDUS PER L'ANY 2009

L'Associació de Municipis Catalans per a la Recollida Selectiva Porta a Porta és una entitat sense ànim de lucre, formada per diversos ens locals de Catalunya que tenen implantada la recollida selectiva porta a porta i la finalitat de la qual és la promoció i difusió d'aquest model de recollida selectiva.

L'Associació treballa per tal que altres municipis tinguin suficients incentius com per plantejar-se la possibilitat d'implantar un model de recollida selectiva porta a porta al seu àmbit de gestió, com a via per assolir alts nivells de recuperació.

La Llei 8/2008 regula els cànon sobre la disposició del rebuig dels residus, que graven l'abocament i la incineració de residus. El primer d'ells ja està en vigor des de 2004.

En el Preàmbul de la Llei es considera que "cal prioritzar la minimització i la valorització dels residus i donar un impuls eficaç a les operacions de recollida selectiva, separació, reciclatge i reutilització dels residus, de manera que permetin l'aprofitament de la utilitat dels residus com a recurs" i s'articulen els cànon amb aquests objectius.

L'import del cànon és de 10 € per tona de residus municipals destinats a dipòsit controlat i de 5 €/tona per aquells portats a instal·lacions d'incineració de residus (amb tipus impositius augmentats en alguns supòsits). Són subjectes passius del cànon els ens locals titulars del servei de gestió de residus municipals i els productors de residus municipals que no són objecte del servei municipal de recollida.

La Llei també regula el Fons de gestió de residus, la Junta de Govern del qual acorda cada any els criteris que determinen la distribució de la recaptació de fons procedents dels cànon. Els beneficiaris d'aquests recursos procedents de la recaptació del cànon són els ens locals, tant municipals com supramunicipals, dedicats a la gestió de residus municipals.

A juny de 2009 s'han produït diversos canvis en els criteris de retorn del cànon, concretament respecte de la ponderació de la presència d'impropis a la FORM en els criteris de repartiment, que mereixen el posicionament de l'Associació de Municipis Catalans per a la Recollida Selectiva Porta a Porta.

Des de la creació del cànon de residus un dels conceptes de cobrament del retorn ha estat la "Recollida de matèria orgànica" (actualment 8,5 €/t) a la qual s'aplica un coeficient multiplicador en funció del nivell d'impropis present en aquesta fracció a cada municipi. La taula següent presenta els coeficients abans i després de la darrera modificació:

Impropis a la FORM	0<%≤5	5<%≤10	10<%≤15	15<%≤20	20<%≤25	%>25
Coeficient abans	3	2	1,5	1	0,5	0,2
Coeficient després	2	1,5	1,2	1	0,1	0
Diferència (%)	-33,33%	-25%	-20%	0%	-80%	-100%

L'Associació de Municipis Catalans per a la Recollida Selectiva Porta a Porta es presenta amb una total voluntat de diàleg amb la Junta de Govern del Fons de Gestió de Residus. Tanmateix, davant dels anteriors canvis, l'Associació de considera que:

1. És positiva la desaparició del reton per a FORM amb una presència d'impropis superior al 25%, així com la reducció del retorn per a FORM amb un percentatge d'impropis entre 20 i 25%.
2. És negatiu, en canvi, que per a la resta de categories d'impropis s'hagin aplicat uns percentatges de reducció contraris als criteris que s'haurien de seguir si es desitja afavorir materials de qualitat. Per sota del 20% d'impropis, en totes les categories s'han aplicat retallades majors sobre el coeficient com menor és la presència d'impropis. Això desafavoreix especialment els municipis amb recollida selectiva porta a porta, que són els que en general assoleixen uns menors nivells d'impropis.
3. Això és encara més greu considerant que els retorns en concepte de "Recollida de matèria orgànica" ja havien anat baixant en revisions successives (des dels més d'11 €/t –el 2008 van ser 12 €/t– que havien estat vigents els primers anys del cànon). Cal recordar, així mateix, que inicialment la discriminació en funció dels impropis s'havia aplicat també sobre el concepte "Tractament de la FORM", que quantitativament és molt més rellevant (actualment 33,5 €/t).
4. La totalitat dels municipis amb recollida selectiva porta a porta també es veuen perjudicats per la modificació del coeficient que aplica sobre diversos conceptes del retorn del cànon i que discrimina els imports unitaris en funció de si els municipis beneficiaris són rurals, semi-rurals o urbans. Aquest coeficient ha sofert una baixada en el cas dels municipis rurals (d'1,5 a 1,4) i semi-rurals (d'1,28 a 1,2).
5. Hi ha una tendència progressiva a la menor recaptació per part del cànon i a majors necessitats de repartiment de recursos entre potencials beneficiaris. Aquesta tendència és lògica i desitjable, es deu als creixents nivells de recollida selectiva i demostra l'efectivitat del cànon de residus, i d'altres mesures. El que no es considera lògic és que cada any es faci front al desequilibri entre ingressos i despeses de la mateixa forma: reduint les despeses en lloc d'incrementant els ingressos, perjudicant per tant a qui ho fa millor.

Així, l'Associació considera que globalment les modificacions en els criteris de retorn del cànon suposen un pas enrere respecte dels plantejaments i criteris generals fixats tant en el preàmbul de la Llei com en la pròpia figura del cànon, i poden suposar un fre al desenvolupament de la recollida selectiva en origen i de qualitat. Per aquests motius l'Associació proposa:

1. Recuperar la discriminació positiva de la que gaudien els municipis amb menor presència d'impropis a la FORM i que amb la recent modificació ha estat atenuada.
2. Mantenir els baixos coeficients pels retorns unitaris destinats a FORM amb alt nivell d'impropis i seguir-los reduint.
3. Recuperar el grau de discriminació positiva de la que gaudien els municipis rurals i semi-rurals.
4. Els fons econòmics provinents del cànon, a mig i llarg termini, haurien de tendir a augmentar el percentatge destinat a la recollida selectiva de la FORM front al concepte destinat a tractament de la FORM o front a altres conceptes. Si es fa una

bona recollida en origen de la FORM el tractament d'aquesta i de les altres fraccions serà menys costós.

5. Davant la necessitat de continuar incrementant els nivells de recollida selectiva i considerant l'efecte que aquest increment tindrà en el sentit de reduir els retorns unitaris del cànon de residus, es considera adient que des del Govern es promogui una reforma legislativa consistent en l'increment dels tipus impositius dels cànon de residus. Altres països propers tenen cànon d'abocament sensiblement majors, p.e.: Àustria, 87 €/t; Dinamarca, 50,30 €/t; Finlàndia, 30 €/t; Holanda, 85,84 €/t; Noruega, 54,13 €/t; Polònia, 28,38 €/t; Suècia, 45,10 €/t; Regne Unit, 50,10 €/t.